عَمِلَ VE فَعَلَ FİİLLERİ ARASINDAKİ FARK:

Sözlüğe baktığımızda her iki kelimenin karşısında da (yaptı) açıklamasını buluruz.

1. فَعَلَ

Yaptı	(Feale)	فَعَلَ
Etki etti, etkiledi, etkisi oldu, …-de sonuç verdi	(Feale bi ..)	فَعَلَ بِـ...
Etki etti, etkiledi, etkisi oldu, …-de sonuç verdi	(Feale fî ..)	فَعَلَ فِي ...

2. عَمِلَ

Yaptı, işledi, yerine getirdi, uğraştı, çalıştı, üretti, imal etti	Amile	عَمِلَ
…için çalıştı, … için çabaladı	Amile alâ	عَمِلَ عَلَى ...
…-yı etkiledi, tesir etti, …’-da çalıştı, … işi yaptı	Amile fî	عَمِلَ فِي ...
…’-yı çalıştırdı, işletti	Amile bi	عَمِلَ بِـ ...

Her iki fiil arasındaki kullanımı soru cümleleriyle anlayalım:

Yaptı	Amile	عَمِلَ

Birisi bize :

Ne yapıyorsun ?	Mâzâ tağmelu ?	مَاذَا تَعْمَلُ ؟

diye sorduğunda iki şeyden birini kastediyordur.

1. Ya mesleğimizi soruyordur. Bu durumda :

Ben öğretmenim	Ene muderris	أَنَا مُدَرِّسٌ

şeklinde bir cevap veririz.

2. Ya da, o anda, daha önce ortada var olmayan bir şeyi üretiyoruzdur, karşımızdaki de ürettiğimiz şeyi soruyordur.

Soru:

Ne yapıyorsun ?	Mâzâ tağmelu ?	مَاذَا تَعْمَلُ ؟

Cevap:

Bir kahve yapıyorum.	Ene ağmelu kahveten.	أَنَا أَعْمَلُ قَهْوَةً
Ödevi yapıyorum.	Ene ağmelu'l-vâcibe.	أَنَا أَعْمَلُ الْوَاجِبَ

Bir kek yapıyorum.	Ene ağmelu kağketen.	أَنَا أَعْمَلُ كَعْكَةً
Çayı yapıyorum.	Ene ağmelu'ş-şâye	أَنَا أَعْمَلُ الشَّايَ
İ-phone için güncelleme yapıyorum.	Ene ağmelu tahdîsen li'l-Ay-fon	أَنَا أَعْمَلُ تَحْدِيثًا لِلْآيْفُونْ

İngilizcedeki (– to make) fiilinin karşılığı gibidir.

****

Yaptı	Feale	فَعَلَ

Birisi bize :

Ne yapıyorsun?	(Mâzâ tef'alu ?)	مَاذَا تَفْعَلُ ؟

diye sorduğunda o anda yaptığımız eylemi söyleriz.

Cevap:

Televizyon seyrediyorum.	Uşâhidu't-tilifizyûne.	أُشَاهِدُ التِّلِيفِزْيُونَ
Gazeteyi okuyorum.	Akrau's-sahîfete.	أَقْرَأُ الصَّحِيفَةَ.
Sinemaya gidiyorum.	Ezhebu ile's-sînemâ.	أَذْهَبُ إِلَى السِّينَمَا.
Bir rapor yazıyorum.	Ektubu takrîran.	أَكْتُبُ تَقْرِيرًا.
Bir elma yiyorum.	Âkulu tuffâhaten.	آكُلُ تُفَّاحَةً

Bu fiil de İngilizcedeki (–to do) fiilinin karşılığı gibidir.

Hazırlayan: Enise Sema Gonca

araphocam@yahoo.com

Mart 2012

http://enisesemagonca.blogspot.com/

http://www.materyal.org.tr/arapca/dosyalar.php?uk=380000